

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Decembrie 2015

CONSULTAREA PUBLICĂ SUB LUPĂ! **Rezultatele cercetării “M-am decis să mă implic”** **România 2015**

Prezenta cercetare este rezultatul monitorizării lunare, a aplicării L52/2003 modificată în 2013 privind transparența decizională în administrația publică din România, în perioada februarie – octombrie 2015, prin intermediul platformei online *M-am decis să mă implic!* www.implicitare-L52.ro, activitate a Proiectului ”Campaniile Coaliției 52 – conștientizare, monitorizare, consolidare, influențare”, proiect finanțat prin granturile SEE 2009 – 2014, în cadrul Fondului ONG în România, www.eeagrants.org, www.fondong.fdsc.ro.

La această monitorizare au participat atât membri ai structurilor organizate ale societății civile, precum și cetățeni activi și implicați, beneficiari direcți ai acestui proiect.

Solicitările de informații privind activitatea decizională, transmise primăriilor de municipii și ministerelor din România, au fost transmise în perioada februarie – octombrie 2015 și sunt transmise în continuare, de către peste **180 de cetățeni și reprezentanți ai societății civile**, înscriși pe platforma online *M-am decis să mă implic!* – www.implicitare-L52.ro, implicați în acest exercițiu civic de monitorizare a instituțiilor publice din România, lista înscrișilor pe platformă fiind mereu deschisă.

Scopul acestei platforme este de a intensifica atât aplicarea L52/2003 privind transparența decizională în administrația publică în România, cât și stimularea implicării societății civile și a cetățenilor în procesul decizional.

Pentru atingerea acestui scop s-a realizat, începând cu luna februarie 2015, o caravană națională, în cadență regională, de informare a cetățenilor și reprezentanților societății civile, cu privire la implicarea celor interesați, în accelerarea aplicării L52/2003 privind transparența decizională în administrația publică în România și pentru a câștiga încrederea că dreptul lor constituțional de a primi informații de interes public, în baza unei cereri, este respectat de instituțiile publice solicitate, în acest sens.

Astfel, lunar, în primele 5 zile ale lunii, prin intermediul acestui instrument, orice persoană înregistrată transmite, începând cu luna februarie 2015, o solicitare de informații în baza

L544/2001 a Liberului Acces la Informația Publică, prin care sunt adresate un set de 7 întrebări, cu privire la aplicarea L52/2003 modificată în 2013 privind transparența decizională în administrația publică din România, ca parte a procesului decizional al instituțiilor publice, la nivelul lunii anterioare. Astfel, instituțiile publice, accesate prin platforma “M-am decis să mă implic” primesc lună de lună același set de întrebări, de la diverși cetățeni sau reprezentanți de asociații legal constituite, după cum urmează:

- 1. Câte proiecte de acte normative au fost adoptate** de către instituția dvs., în cursul lunii anterioare?
- 2. Dintre proiectele de acte normative adoptate în cursul lunii anterioare, câte au fost supuse consultării publice**, în baza Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică?
- 3. Dintre proiectele de acte normative adoptate în cursul lunii anterioare, câte au fost modificate în urma procesului de consultare publică**, derulat în baza Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică?
- 4. Câte opinii scrise** au fost colectate, în cursul lunii anterioare, de la cetățeni și asociații legal constituite, cu privire la proiectele de acte normative aflate în consultare publică, în baza Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică?
- 5. Câte dezbateri publice din proprie inițiativă** au fost organizate de către instituția dvs., în cursul lunii anterioare, în baza Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică?
- 6. Câte dezbateri publice la cererea organizațiilor societății civile** au fost organizate de către instituția dvs., în cursul lunii anterioare, în baza Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică?
- 7. Câte justificări în scris de nepreluare a recomandărilor**, formulate și înaintate în scris de cetățeni și asociații legal constituite, au fost transmise de către instituția dvs., în cursul lunii anterioare, în baza Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică?

Efortul de mobilizare, voluntar, depus de reprezentanții organizațiilor legal constituite și al cetățenilor României, au avut în vedere următoarele:

- Verificarea funcționării L544/2001 de acces la informațiile de interes public, de la momentul depunerii unei cereri de solicitare informații și răspunsul autorităților publice în termenul prevăzut de lege;
- Verificarea calității răspunsurilor primite de la autoritățile publice, în acord cu solicitările de informații;
- Intensificarea aplicării prevederilor L52/2003 modificată în 2013, privind transparența decizională a administrațiilor publice, atât din perspectiva drepturilor reprezentanților societății civile și a cetățenilor, cât și din perspectiva obligațiilor autorităților publice în procesul de elaborare a actelor normative și a politicilor publice.
- Evidențierea interacțiunii dintre societatea civilă și autoritățile publice, în ceea ce privește operaționalizarea lunară a prevederilor L52/2003 modificată în 2013, privind transparența decizională a administrațiilor publice.

Prin această analiză, s-a urmărit atât calitatea dialogului între instituțiile publice și societatea civilă – rezultat din analiza ratei de răspuns la solicitările adresate, cât și transparența decizională și implicarea societății civile în procesul decizional – rezultată din analiza pe conținut a răspunsurilor primite.

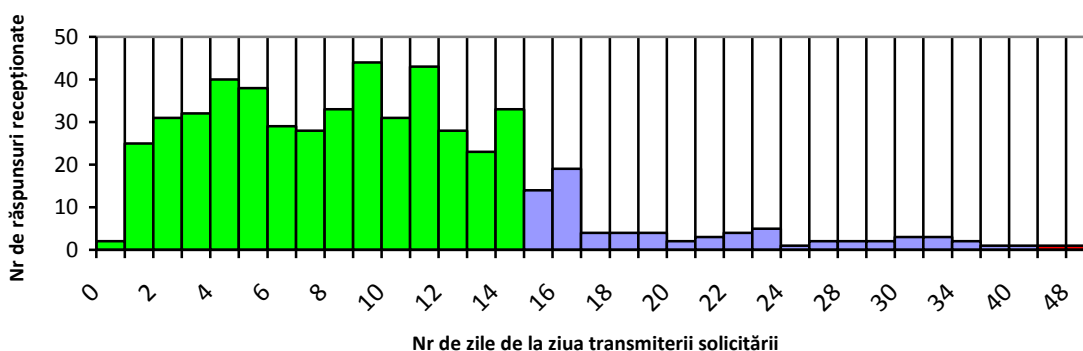
Rezultatele cercetării “M-am decis să mă implic” februarie – octombrie, România 2015

I. Rata de răspuns.

În total au fost trimise, în lunile februarie-octombrie 2015, 846 solicitări de informații către 17 ministere și 109 primării, distribuite după cum urmează:

Luna	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Total
Ministere	2	17	10	17	17	17	17	17	16	130
Primării, din care:	14	99	20	39	108	109	109	109	109	716
București - Ilfov	0	1	2	2	7	7	7	7	7	40
Centru	0	20	4	7	20	20	20	20	20	131
Nord Est	0	17	0	1	17	17	17	17	17	103
Nord Vest	2	15	2	9	15	15	15	15	15	103
Sud Est Dobrogea	0	11	2	6	11	11	11	11	11	74
Sud Muntenia	5	13	3	8	16	16	16	16	16	109
Sud Vest Oltenia	1	10	4	2	10	11	11	11	11	71
Vest	6	12	3	4	12	12	12	12	12	85
Total	16	116	30	56	125	126	126	126	125	846

Dinamica recepționării răspunsurilor raportat la nr de zile de la transmiterea solicitărilor

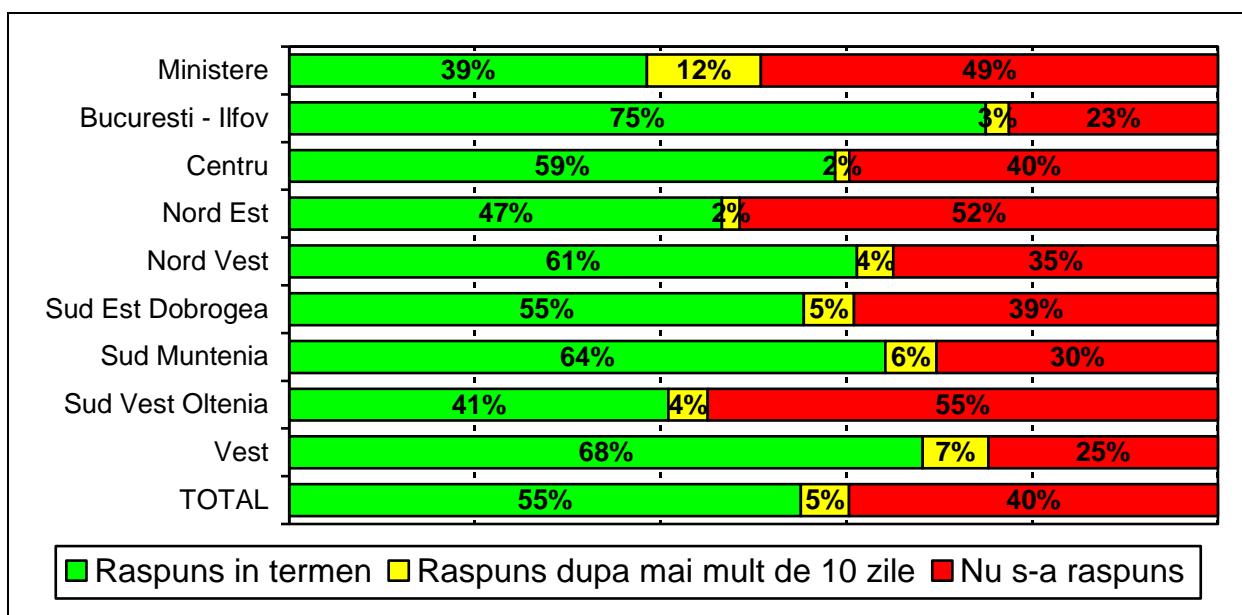

În 55% din cazuri, s-au primit răspunsuri în termenul de 10 zile lucrătoare, în 5% din cazuri s-au înregistrat răspunsuri după expirarea acestui termen, iar în 40% din cazuri nu s-a răspuns deloc. Răspunsurile primite, într-o perioadă mai mare de 30 de zile lucrătoare, se regasesc doar în 2 cazuri. Printre scrisorile de răspuns primite, un număr de 28, nu conțineau informațiile solicitate și au fost considerate ca fără răspuns/neconforme.

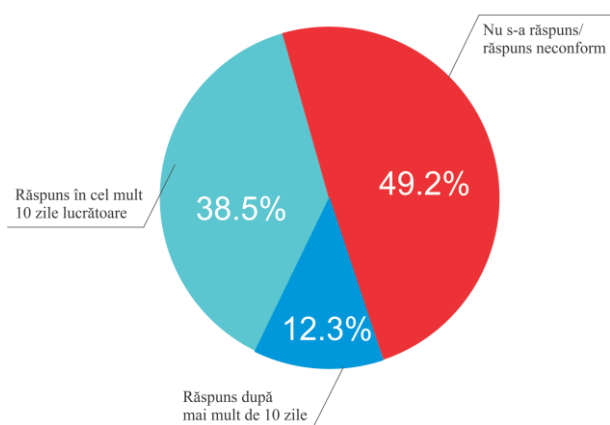
	Status					
	Răspuns în cel mult 10 zile lucrătoare		Răspuns după mai mult de 10 zile		Nu s-a răspuns / răspuns neconform	
	Count	Row N %	Count	Row N %	Count	Row N %
Ministere	50	38.5%	16	12.3%	64	49.2%
Primării	416	58.1%	28	3.9%	272	38.0%

București - Ilfov	30	75%	1	2.5%	9	22.5%
Centru	77	58.8%	2	1.5%	52	39.7%
Nord Est	48	46.6%	2	1.9%	53	51.5%
Nord Vest	63	61.2%	4	3.9%	36	35.0%
Sud Est Dobrogea	41	55.4%	4	5.4%	29	39.2%
Sud Muntenia	70	64.2%	6	5.5%	33	30.3%
Sud Vest Oltenia	29	40.8%	3	4.2%	39	54.9%
Vest	58	68.2%	6	7.1%	21	24.7%
Total	466	55.08%	44	5.2%	336	39.7%

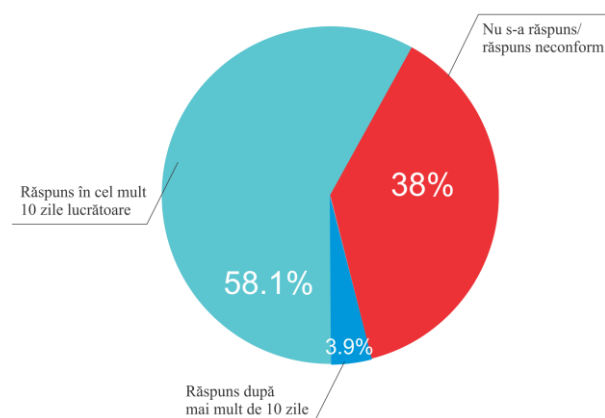
Din analiza tabelului, se observă că ponderea răspunsurilor primite în termen de la ministere este mult inferioară celor primite de la primării, într-un termen de mai puțin de 10 zile lucrătoare.

RATA DE RĂSPUNS - MINISTERE

RATA DE RĂSPUNS - PRIMĂRII

Autoritățile publice care au răspuns în termenul de 10 zile la toate solicitările de informații publice sunt primăriile Hunedoara, Medgidia, Buzău, Tulcea, Brașov, Adjud, Sector 3, Sector 2 și Lugoj. Dintre ministere, cea mai bună situație o înregistrează Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, care a răspuns în termen, tuturor solicitărilor primite.

La polul opus, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Economiei, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nu au răspuns niciuneia din solicitările transmise. De asemenea, nu au răspuns niciunei solicitări primăriile din Miercurea Ciuc, Făgăraș, Caracal, Calafat, Blaj, Bârlad, Băilești.

II. Informațiile primite

Q1. Proiecte de acte normative adoptate

Numărul proiectelor de hotărâri adoptate lunar, variază de la niciunul/luna (101 cazuri, adică 19% din total) și 87 de acte normative adoptate/luna.

Numărul mediu al proiectelor adoptate lunar:

	Media lunară
Ministere	5.5
Ministerul Finanțelor Publice	10.7
Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice	8.3
Ministerul Justiției	8.0
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	7.6
Ministerul Apărării Naționale	7.1
Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice	5.6
Ministerul Afacerilor Interne	4.9
Ministerul Fondurilor Europene	4.8
Ministerul Afacerilor Externe	2.0
Ministerul pentru Societatea Informațională	2.0
Ministerul Culturii	0.0
Primării	12.1
Centru	16.7
Sud Vest Oltenia	13.3
Vest	13.0
Sud Muntenia	12.5
Sud Est Dobrogea	12.4
Nord Vest	10.6
București - Ilfov	9.1
Nord Est	6.2
Total	11.3

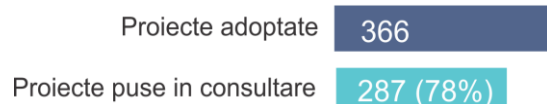
În cadrul primăriilor, cele mai multe proiecte care au fost adoptate, în medie, lunar, se regăsesc la Brașov (60), Timișoara (47), Pitești (42), Galați, (40), Cluj-Napoca (39).

Q2. Proiecte care au fost supuse consultării publice

Din totalul celor 5748 proiecte de acte normative adoptate (cuprinse în scrisorile de răspuns primite), **o treime** (1896 proiecte) **au fost supuse consultării publice**.

	Proiecte adoptate	Supuse consultării publice	% supuse consultării
Ministere	366	287	78%
Primării	5382	1609	30%
Sud Vest Oltenia	427	329	77%
București - Ilfov	283	146	52%
Nord Est	308	156	51%
Nord Vest	708	304	43%
Sud Muntenia	950	203	21%
Centru	1317	265	20%
Sud Est Dobrogea	559	92	16%
Vest	830	114	14%
Total	5748	1896	33%

MINISTERE

PRIMĂRII

Ministerul Finanțelor Publice a supus consultării publice toate cele 64 proiecte adoptate. 11 primării au adoptat cel puțin 10 proiecte, toate fiind supuse consultării, după cum urmează: Medgidia (25), Slatina (228), Mediaș (99), Moinești (80), Sector 6 (60), Târgu Mureș (56), Călărași (39), Brăila (31), Satu Mare (22), Sector 1 (21), Sebeș (10).

Niciunul dintre proiectele adoptate, în cadrul următoarelor autorități publice, nu au fost supuse consultărilor publice: Sector 4 (80 proiecte adoptate), Huși (38), Piatra Neamț (32), Carei (10), Gheorgheni (8), Târgu Secuiesc (6), Beiuș (3).

În cadrul ministerelor, cele mai puține proiecte de acte normative, supuse consultării publice, se regăsesc la Ministerul Fondurilor Europene (5 din 24).

Q3. Proiecte modificate în urma procesului de consultare publică

Un număr de 77 proiecte de acte normative (1,3% din totalul celor adoptate) au fost modificate ca urmare a consultărilor publice. Cele mai multe modificări (12% din totalul celor adoptate) s-au înregistrat la nivelul ministerelor: Ministerul Agriculturii și

Dezvoltării Rurale – 27, Ministerul Finanțelor – 7, Ministerul Afacerilor Interne -1, Ministerul Justiției – 2, Ministerul Mediului -2, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice – 1, Ministerul pentru Societatea Informațională -3.

Q4. Opinii scrise colectate cu privire la proiectele de acte normative aflate în consultare publică.

Din răspunsurile colectate de la autoritățile publice solicitate, se constată ca 78% din proiectele de acte normative, supuse consultării publice, nu au înregistrat nicio opinie scrisă.

Conform celor prezentate de autoritățile publice, în răspunsurile corespondente, au fost colectate, în total, 1472 opinii scrise. Din acest total, cele mai multe au fost înregistrate la Ministerul Finanțelor Publice (846 opinii) și la Ministerul Justiției (262 opinii).

Numărul opiniilor scrise colectate:

	Nr proiecte în consultare publică	Nr. de opinii scrise colectate
Ministere	287	1299
Ministerul Finanțelor Publice	64	846
Ministerul Justiției	38	262
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	38	99
Ministerul Apărării Naționale	42	35
M. Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice	20	31
Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice	24	14
Ministerul Afacerilor Interne	35	10
Ministerul pentru Societatea Informațională	3	2
Ministerul Afacerilor Externe	9	0
Ministerul Fondurilor Europene	5	0
Primării	1609	173
București - Ilfov	329	41
Centru	146	30
Nord Est	156	0
Nord Vest	304	43
Sud Est Dobrogea	203	6
Sud Muntenia	265	17
Sud Vest Oltenia	92	26
Vest	114	10
Total	1896	1472

MINISTERE

Proiecte puse în consultare 287

Nr. de opinii 1299

PRIMĂRII

Proiecte puse în consultare 1609

Nr. de opinii 173

Q5. Dezbateri publice din proprie inițiativă

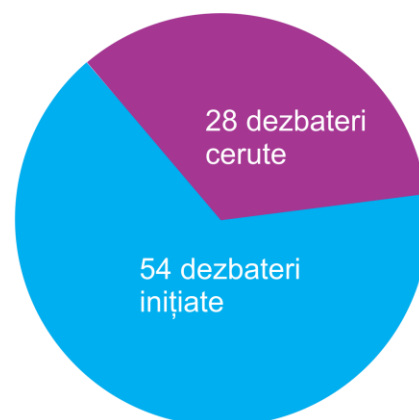
În mai mult de trei sferturi, din cazurile în care autoritățile publice au transmis un răspuns la această întrebare (78%), se constată că nu a fost inițiată nicio dezbatere publică din proprie inițiativă. Ministerul Agriculturii a realizat, în luna aprilie, un număr impresionant de 22 dezbateri publice din proprie inițiativă, după cum se poate identifica în scrisoarea de răspuns corespunzătoare acestei luni calendaristice.

Q6. Dezbateri publice la cererea organizațiilor societății civile

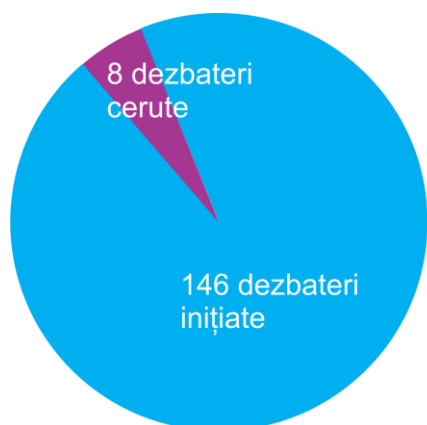
În 96% din răspunsul autorităților publice, la această întrebare, se constată că nu a fost organizată nicio dezbatere publică, la solicitarea scrisă a organizațiilor societății civile.

	Dezbateri publice din proprie inițiativă		Dezbateri la cererea organizațiilor		Total dezbateri	
	Număr dezbateri	% unități cu dezbateri	Număr dezbateri	% unități cu dezbateri	Număr dezbateri	% unități cu dezbateri
Ministere	54	21.2%	28	22.7%	82	33.3%
București - Ilfov	7	9.7%	0	0.0%	7	9.7%
Centru	33	28.2%	1	1.3%	34	29.5%
Nord Est	9	10.0%	0	0.0%	9	10.0%
Nord Vest	37	31.3%	2	3.0%	39	32.8%
Sud Est Dobrogea	17	26.7%	0	0.0%	17	26.7%
Sud Muntenia	10	13.2%	0	0.0%	10	13.2%
Sud Vest Oltenia	10	28.1%	0	0.0%	10	28.1%
Vest	23	21.9%	5	4.7%	28	25.0%
TOTAL	200	21.6%	36	4.1%	236	24.0%

MINISTERE
(total 82 dezbateri publice)

PRIMĂRII
(total 154 dezbateri publice)

Q7. Justificări în scris de nepreluare a recomandărilor

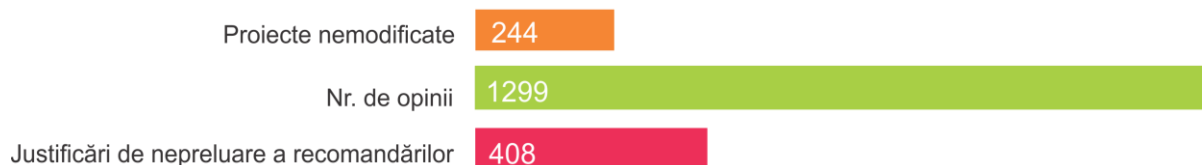
Dintre proiectele supuse consultării publice, a fost identificat un număr de 59 de răspunsuri ale autoritatilor publice la aceasta întrebare, prin care se subliniază că acestea nu au fost modificate, deși au fost înregistrate opinii scrise, depuse de reprezentanții societății civile și/sau cetățeni. Dintre acestea, în 39 de cazuri (66%) nu au fost trimise justificări scrise.

Cele mai multe justificări scrise au fost trimise, la nivel central, de către Ministerul Finanțelor Publice (362 scrisori) și de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (27 scrisori). La nivel local se evidențiază Primăria Municipiului Pitești, care a trimis 5 justificări scrise, către emitenții de opinii, pentru nepreluarea recomandărilor.

	Proiecte nemodificate	Justificari de nepreluare a recomandarilor	% justificări din numărul opiniilor scrise primite
Ministere	244	408	31%
Primării	1575	19	11%
București - Ilfov	145	1	2%
Centru	257	3	10%
Nord Est	156	0	Nu e cazul*
Nord Vest	294	10	23%
Sud Est Dobrogea	89	0	0%
Sud Muntenia	198	5	29%
Sud Vest Oltenia	323	0	0%
Vest	113	0	0%
Total	416	427	29%

* În acest caz nu a fost colectată nicio opinie scrisă

MINISTERE

PRIMĂRII

Toate informațiile prezentate, precum și arhiva tuturor solicitărilor transmise și a răspunsurilor primite, se regăsesc pe platforma **M-am decis să mă implic!** – www.implicare-L52.ro, la secțiunea REZULTATE.

Concluzii generale preliminare.

A. Perspectiva autorităților publice cu privire la L52/2003 modificată în 2013, privind transparența decizională a autorităților publice.

- În primele 3 luni de transmitere consecventă a solicitării de informații de interes public, în scopul intensificării aplicării L52/2003 modificată în 2013, privind transparența decizională a autorităților publice, autoritățile publice au oferit în majoritatea lor, răspunsuri complexe în limbaj administrativ, încercând să cuprindă în fraze puține informațiile publice solicitate.
- În următoarele luni, s-a constatat o creștere a cunoașterii prevederilor L52/2003 modificată în 2013, privind transparența decizională a autorităților publice, începând să răspundă clar la solicitările de informații. De la lună la lună s-au constatat modificări de conținut la răspunsurile transmise emitenților de solicitări de informații publice.
- Din răspunsurile înregistrate se constată că autoritățile publice investigate, în majoritatea lor sunt atente la obligațiile pe care le au în prevederile L52/2003 modificată în 2013, privind transparența decizională a autorităților publice. Puține dintre acestea își depășesc aceste obligații, venind în sprijinul interacțiunii cu cetățenii, prin organizarea de dezbateri publice din proprie inițiativă.
- În ultimul trimestru, din răspunsurile primite s-a constatat că unele autorități publice și-au creat un răspuns standard, nemodificat de la o lună la alta, primind același conținut de la lună la lună (exemplu Primaria Municipiului Craiova)

B. Perspectiva societății civile, în interacțiunea sa, la procesul de elaborare al deciziei publice, prin prisma prevederilor L52/2003 modificată în 2013, privind transparența decizională a autorităților publice.

- Intervenția voluntară a cetățenilor și reprezentanților de organizații ale societății civile de a transmite, într-o cadență lunară, o solicitare de informații de interes public, conform L544/2001, a generat un interes de interacțiune cu autoritățile publice și o creștere a experienței acestora, în utilizarea acestui instrument în relație cu instituțiile publice.
- Transmiterea cu frecvența lunară a solicitării de informații de interes public, în vederea intensificării aplicării L52/2003 modificată în 2013, privind transparența decizională a autorităților publice, a condus la cunoașterea prevederilor acestei legi din perspectiva societății civile și a condus la responsabilizarea autorităților publice în a operaționalizarea inclusiv a acestei legi, în cadrul aparatelor lor administrative.
- Reprezentanții societății civile și cetățenii implicați în acest proces, s-au limitat cu precădere, la transmiterea lunară a acestei scrisori de solicitare de informații de interes public, fără a se implica în solicitarea de dezbateri publice sau depunere de opinii scrise, la proiectele de acte normative aflate în consultare publică.
- Din răspunsurile primite la setul de 7 întrebări, se constată că societatea civilă, în ansamblul sau, este încă inertă în interacțiunea sa cu autoritățile publice, în procesul de consultări publice.

Întocmit,

Academia de Advocacy

Cu sprijinul voluntar al Mircea Kivu – sociolog